

Vstřícné a bezpečné prostředí pro účastníky, jejich zákonné zástupce a pedagogy má celkově u 8,5 % školských zařízení výbornou úroveň, u 87,6 % jako očekávanou u 3,9 % vyžadující zlepšení. Proti loňskému roku se zvýšil se počet výborně hodnocených zařízení a na minimum se snížil počet nevyhovujících. Byly nově například vybudovány samostatné pavilony pro činnost ŠD s příkladným a využívaným materiálním zázemím.

8.1.3 Finanční podmínky v zájmovém vzdělávání

Zájmové vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, a proto ho lze dle § 123 odst. 2 školského zákona poskytovat za úplatu. Úplata za školské služby a vzdělávání je jedním z důležitých finančních zdrojů právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení. Měsíční výše poplatků za pobyt ve školní družině se pohybovala v intervalu 0–2 000 Kč za měsíc.

Tabulka 54

Měsíční výše úplaty za školské služby a vzdělávání v ŠD/ŠK podle typu zřizovatele

Zřizovatel	Podíl ŠD a ŠK (v %)	Max. úplata	Min. úplata	Průměr. úplata	Počet účastníků osvobozených od úplaty
Obec	84,0	450 Kč	0 Kč	105,4 Kč	132
Kraj	8,7	300 Kč	0 Kč	40,9 Kč	40
Privátní sektor	5,5	2 000 Kč	0 Kč	254,6 Kč	7
Církev	1,2	1 000 Kč	0 Kč	347,8 Kč	12
Státní správa	0,6	100 Kč	0 Kč	93 Kč	1

Výše úplaty v ŠD/ŠK se liší podle možností a zájmu zřizovatele a také je ovlivněna sociální i ekonomickou úrovní regionu. U 102 sledovaných škol, ve všech krajích, nebyla úplata za školské služby a vzdělávání stanovena a vybírána. Oproti školnímu roku 2016/2015 tak stoupl jejich počet z 11,5 % na 16 %. Největší podíl těchto škol byl zaznamenán v Královéhradeckém kraji (46,5 %), v Olomouckém kraji (26,9 %) a v kraji Vysočina (20,3 %). Nejméně škol, které nevybíraly úplaty za školské služby a vzdělávání, bylo v kraji Zlínském (6,9 %), v Moravskoslezském (8,1 %) a Plzeňském (9,6 %). Podle typu zřizovatele nevybírají úplatu nejčastěji školská zařízení zřizovaná krajem (u 44,2 % subjektů). Krajské úřady umožňují tuto úlevu, s ohledem na druhy škol, které zřizují (zejména základní školy speciální, základní a praktické školy a školy pro žáky se zdravotním postižením). Úplatu nepožadují také zpravidla školy v menších spádových obcích s nedostatkem žáků. Touto finanční pobídkou se snaží zřizovatel získat další žáky. Zřizovatelé také umožňují určitým skupinám žáků osvobození od úplaty za školské služby a vzdělávání. Z celkové počtu kontrolovaných žáků do ŠD bylo osvobozeno od placení úplaty celkem 192 účastníků, což tvoří 0,5 % všech zapsaných účastníků.

Školní družiny a kluby využívají převážně efektivně finanční prostředky poskytnuté ze státního rozpočtu, z úplaty za poskytování školských služeb a vzdělávání, z rozpočtu zřizovatele a z dotací rodičovských sdružení.

Celkem byla vybírána úplata v 84 % navštívených zařízení (ŠD a ŠK). Prostředky z úplaty za školské služby a vzdělávání využívají tato zařízení v 93,5 % na pořízení vybavení. Úplata také není plně využívána pro financování školních klubů a družin, ale část škol z ní nevhodně dotuje činnost celého subjektu. Nedostatečné finanční zdroje se projevují zejména v možnosti zajištění asistentů pedagoga a dalších pedagogických pracovníků v ŠD a ŠK. Některé školy, mimo provoz ŠD, nabízí zákonným zástupcům službu (tzv. dohled). Zřizují třídy (mimo ŠD) s dohledem pedagogů (často učitelů), které řeší „kritický čas“, kdy je žáků ve

